Mieczysław Skrzypek
Łucja Karpiel

NOWE NIEMIECKIE I AUSTRIACKIE REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE GOSPODARKI OPAKOWANIAMI

Od lat pięćdziesiątych naszego stulecia obserwuje się w wielu uprzemysłowionych krajach świata, a zwłaszcza w krajach Europy Zachodniej dynamiczny, przyjmujący postać wykładniczą, wzrost produkcji i konsumpcji. Oprócz wielu pozytywnych stron tego zjawiska, występują niestety także i jego strony negatywne. Początkowo słabo dostrzegane, dzisiaj budzą coraz większy niepokój, a nawet poważne obawy o przyszłość życia na naszej planecie. Chodzi tu o różnego rodzaju zagrożenia ekologiczne.

Zatruwaniu ulegają wody gruntowe, wody powierzchniowe, a nawet i w wodach oceanów dostrzega się już objawy tego zjawiska. Skład powietrza w wielu okolicach i regionach daleko odbiega od normy. Zachwianiu ulegają systemy ekologiczne – biocenozy, a więc zespoły populacji różnych gatunków zwierząt i roślin żyjących w określonym środowisku i podlegających jego czynnikom powiązanym ze sobą zależnościami pokarmowymi oraz konkurencją biologiczną wewnątrzgatunkową i międzygatunkową. Świat ulega coraz intensywniejszemu zaśmiecaniu różnego rodzaju odpadami, co nie tylko obniża jego naturalne piękno, ale i stwarza poważne zagrożenia związane z przytoczonymi wyżej negatywnymi skutkami wybujałego rozwoju naszej cywilizacji.

O ostatnim z przytoczonych zagrożeń może świadczyć chociażby to, że od lat pięćdziesiątych w byłej RFN (stare kraje związkowe) ilość różnego rodzaju odpadów wzrosła aż pięciokrotnie. Według danych niemieckich pod koniec lat osiemdziesiątych było ich tam około 300 mln ton, z czego około 30 mln ton stanowiły odpady z gospodarstw domowych i podobne

[2] [3]. W przeliczeniu na 1 mieszkańca stanowiło to przeciętnie około 375 kg rocznie. Charakterystyczne jest, że w byłej NRD ilość odpadów komunalnych na 1 mieszkańca według danych z 1989 r. wynosiła tylko 175 kg rocznie [4]. Powodem tego był tam niewątpliwie niższy poziom i inny charakter konsumpcji. Według najnowszych publikacji austriackich (z marca 1993 r.) ilość odpadów komunalnych w Wiedniu przypadających na 1 mieszkańca kształtuje się na poziomie aż 445 kg rocznie [1]. Chodzi tu więc już o setki kilogramów odpadów na głowę mieszkańca rocznie. Wśród odpadów komunalnych i podobnych, udział odpadów w postaci używanych opakowań określany jest na około 30%, a w samych odpadach komunalnych na około 50% ich masy [9]. W ujęciu objętościowym udział ten jest znacznie większy.

Przytoczone dane wskazują, jak dużym zagrożeniem dla środowiska naturalnego są opakowania. Jest przy tym rzeczą charakterystyczną, że w krajach o szybko wzrastającej konsumpcji szybkość wzrostu ilości opakowań jest większa od szybkości wzrostu ilości pakowanych wyrobów. Powodem takiego stanu rzeczy są w dużej mierze strategie marketingowe, które opakowaniom oprócz wielu dotychczas przypisywanych funkcji przydają jeszcze dodatkowe: producent poprzez nadmierne pakowanie chce wywrzeć silniejsze wrażenie na odbiorcy [10], a ponadto zwiększona powierzchnia opakowania stwarza dogodne warunki dla reklamy. Strategia marketingowa daleka jest od przestrzegania zdrowej zasady logistycznej, że opakowanie powinno być „tak małe jak to tylko jest możliwe, a równocześnie tak duże, jak to jest konieczne". Należy tu dodać także najzwyklejsze względy konkurencyjne wynikające z lansowania i stosowania opakowań jednorazowych. Zwłaszcza przemysł tworzyw sztucznych i producenci opakowań są tym bardzo zainteresowani.

Współczesne opakowania niestety dalekie są od postulatów głoszonych przez ekologów, by ich ilość minimalizować, a możliwości wtórnego przerobu i nieuciążliwej kasacji ich pozostałości maksymalizować. Świat na szczęście zaczął to dostrzegać i czyni kroki w kierunku zahamowania występujących groźnych zjawisk. Jedną z form działań w tym kierunku są próby ograniczania zagrożeń na drodze regulacji prawnych.

W odniesieniu do odpadów opakowaniowych w krajach Unii Europejskiej pierwsze kroki poczyniono już w połowie lat siedemdziesiątych, a w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych wystąpiło ich nasilenie się. Jako przykłady można tu przytoczyć dyrektywę EWG 339/EEC z roku 1985 dotyczącą opakowań do napojów i innych płynnych produktów do kon-

sumpcji oraz dyrektywę Unii Europejskiej 156/EEC z roku 1991 dotyczącą odpadów, w tym odpadów materiałów opakowaniowych i opakowań. W przygotowaniu są również projekty innych dyrektyw dotyczących ekologicznych problemów gospodarki opakowaniami.

Dyrektywy te zwracają uwagę na rodzaje zagrożeń i wytyczają cele doraźne i perspektywiczne dla przedsięwzięć proekologicznych. Państwa wysoko uprzemysłowione wydając w nawiązaniu do tych dyrektyw swoje wewnętrzne regulacje prawne, starają się zazwyczaj realizować „zasadę trzech R":

Reduction – ograniczanie ilości opakowań,
Reuse – ponowne używanie opakowań,
Recycling – wtórne przetwarzanie zużytych opakowań [12].

Spośród aktów prawnych w sprawie opakowań, wydanych w krajach zachodnioeuropejskich na szczególną uwagę zasługują rozporządzenia w tej sprawie wydane ostatnio w Republice Federalnej Niemiec i w Austrii.

Republika Federalna Niemiec

W czerwcu 1991 r. ukazało się w Niemczech rozporządzenie o unikaniu odpadów opakowaniowych (Verordnung über die Vermeidung von Verpackungsabfällen), zwane tam w skrócie Verpackungsverordnung (rozporządzenie w sprawie opakowań) albo jeszcze krócej: VerpackVO [8]. Jest ono aktem wykonawczym do ustawy o odpadach z roku 1986.

Ukazanie się tego rozporządzenia poprzedziły ponad rok trwające dyskusje pomiędzy przedstawicielami życia gospodarczego i Ministerstwa Ochrony Środowiska, kierowanego przez ministra Klausa Töpfera. Celem rozporządzenia było wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących zapewnienia zbiórki możliwie największych ilości używanych opakowań, prowadzonej przez zobligowane do tego podmioty gospodarcze z pominięciem służb komunalnych. Zrządzeniem zostały objęte wszystkie jednostki gospodarcze wprowadzające opakowania na rynek, a więc producenci, handlowcy, importerzy, dystrybutorzy i przewoźnicy, jeśli używają dodatkowo własnych opakowań.

W myśl rozporządzenia zmniejszenie ilości odpadów opakowaniowych powinno być wynikiem ograniczania nakładów na opakowania, ponownego ich napełniania oraz wtórnego przerobu (recykling materiałowy) tych opakowań, których ponownie napełnić się nie da. W języku niemieckim zespół tego rodzaju przedsięwzięć określany bywa jako „zasada trzech V":

Vermeiden – unikać,
Vermindern – zmniejszać, ograniczać,
Verwerten – wtórnie przetwarzać.

Przykładem unikania opakowań może być rezygnowanie z nich tam, gdzie to jest możliwe, a także minimalizowanie ich wymiarów i masy. Zmniejszenie i ograniczanie ilości opakowań znajdujących się w obrocie może być realizowane przede wszystkim przez preferowanie opakowań wielokrotnego użytku. Przetwarzanie dotyczy w pierwszym rzędzie recyklingu materiałowego, a więc poddawania zużytych lub uszkodzonych opakowań przerobowi mającemu na celu otrzymanie wtórnych materiałów do wytwarzania różnych wyrobów.

Pełny tekst rozporządzenia podzielony jest na cztery części i dodatek.

W pierwszej części, obejmującej §§ 1-3, określono cele racjonalnej gospodarki opakowaniami, zakres stosowania rozporządzenia oraz uściślono znaczenie podstawowych pojęć.

W drugiej części, obejmującej §§ 4-6, zostały sprecyzowane obowiązki podmiotów gospodarczych wprowadzających opakowania na rynek, dotyczące odbioru zwrotnego i dalszego postępowania z opakowaniami transportowymi, pośrednimi i bezpośrednimi. Najbardziej kłopotliwe są obowiązki związane z odbiorem zwrotnym i dalszym postępowaniem dotyczącym opakowań jednostkowych, bezpośrednich. Poświęcono im § 6, pkt 3 oraz dodatek zamieszczony w końcowej części tekstu rozporządzenia.

Trzecia część, obejmująca §§ 7-10, została poświęcona regulacjom dotyczącym obowiązków związanych ze zwrotnym odbiorem i kaucjonowaniem opakowań na napoje oraz opakowaniom na środki piorące, czyszczące i na farby dyspersyjne. Określone tu zostały dokładnie warunki i wysokości kaucjonowania określonych opakowań oraz możliwość odejścia od obowiązku kaucjonowania opakowań jednorazowych na napoje, w ściśle sprecyzowanych przypadkach.

W czwartej części, obejmującej §§ 11-13, określono, na czym polegają wykroczenia przeciw postanowieniom tego rozporządzenia w rozumieniu ustawy o odpadach z roku 1986, omówiono przepisy przejściowe i postanowienia końcowe.

W § 11 wskazano na możliwość wyręczania się przez podmioty gospodarcze zobligowane do przestrzegania tego rozporządzenia osobami trzecimi, a więc podmiotami gospodarczymi powołanymi specjalnie do dokonywania odbiorów zwrotnych i zagospodarowywania zebranych opakowań. Wskazano też na możliwość obsługi kaucjonowania opakowań przez automaty.

W dodatku do rozporządzenia szczegółowo zostały omówione wymagania i wytyczne związane ze zbiórką i zagospodarowywaniem opakowań jednostkowych, bezpośrednich. Zbiórka ta powinna się odbywać w zasadzie z pominięciem komunalnych służb usuwania wszelkich odpadów, chociaż może być również prowadzona w porozumieniu z nimi, zależnie od lokalnych uwarunkowań. W dodatku do rozporządzenia wytyczono docelowe ilości zbiórki, sortowania i wtórnego przetwarzania opakowań nie nadających się już do użytku, wytworzonych z siedmiu głównych rodzajów tworzyw opakowaniowych. Określono tu w procentach żądanie wielkości na dzień wejścia odnośnych przepisów rozporządzenia w życie, tj. na 1 stycznia 1993 r. oraz docelowo na dzień 1 lipca 1995 r. (tab. 1).

Tabela 1

Wyjściowy i docelowy poziom zbiórki, sortowania i wtórnego przerobu odpadów opakowaniowych z różnych tworzyw (w stosunku do ilości takich odpadów na określonym terenie)

Rodzaj tworzywa	Poziom zbiórki*		Poziom sortowania		Wtórny przerób
	1 I 1993	1 VII 1995	1 I 1993	1 VII 1995	1995
Szkło	60%	80%	70%	90%	100%
Biała blacha	40%	80%	65%	90%	100%
Aluminium	30%	80%	65%	90%	100%
Karton, tektura	30%	80%	60%	80%	100%
Papier	30%	80%	60%	80%	100%
Tworzywa sztuczne	30%	80%	30%	80%	100%
Tworzywa kompleksowe	20%	80%	30%	80%	100%

* W czasie od 1 I 1993 r. do 1 VII 1995 r. cel zbiórki będzie uznawany za osiągnięty, jeżeli zostanie zebrane co najmniej 50% opakowań nadających się do recyklingu

Według wstępnych przewidywań realizacja powyższych wytycznych spowoduje odciążenie wysypisk śmieci rocznie o 6 do 7 mln ton odpadów, co stanowi około 25% wszystkich odpadów komunalnych w Niemczech [10].

Handel i przemysł przyjęły rozporządzenia o opakowaniach jako swoisty instrument tortur. Dla samoobrony, zgodnie z możliwością przewidzianą w § 11 tego rozporządzenia, zareagowały utworzeniem własnego systemu

zbiórki używanych opakowań. W tym celu utworzone zostało specjalne przedsiębiorstwo – „Duales System Deutschland GmbH", zwane w skrócie DSD (Niemiecki System Dualny, spółka z o.o.).

Do spółki tej przystąpiło zrazu 400 przedsiębiorstw reprezentujących handel, przemysł produkujący towary rynkowe oraz gospodarkę opakowaniową. Zadaniem tego przedsiębiorstwa miało być pełne przejęcie na siebie obowiązków wynikających z rozporządzenia o opakowaniach w zastępstwie bezpośrednio zobowiązanych podmiotów gospodarczych, dotyczących przede wszystkim opakowań bezpośrednich. DSD wprowadził oznaczanie tych opakowań specjalnym znakiem – „zielonym punktem". Ustalono, że oznaczone tym znakiem opakowania będą albo zbierane według rodzajów do specjalnych pojemników lub worków umieszczanych w bezpośrednim sąsiedztwie gospodarstw domowych i regularnie odbierane przez służby DSD albo będą zbierane do wspólnych kontenerów i następnie poddawane sortowaniu. Celem było tu wyłączenie wywozu odpadów opakowań na wysypiska.

„Zielony punkt" nie jest więc znakiem ekologicznym, lecz tylko potwierdzeniem, że producent uiścił opłatę licencyjną na rzecz DSD za usuwanie oznaczonych opakowań w ramach tego systemu. Chodzi o to, by obejść obowiązek nałożony rozporządzeniem, dokonywania przez handel zwrotnego odbioru opakowań bezpośrednich i obowiązek kaucjonowania niektórych opakowań.

Krytycy tego przedsięwzięcia od początku ostrzegają, że system ten nie stwarza bodźców do unikania stosowania opakowań, co jest głównym celem rozporządzenia, a zmierza do tego, by poprzez częściowy recykling zabezpieczyć na dłuższy czas udział na rynku opakowań jednorazowego użytku, co leży w interesie wielu podmiotów gospodarczych. Twierdzą oni, że „zielony punkt" stanowi niejako listek figowy dla zagrażających środowisku opakowań jednorazowych. Otrzymują go również opakowania z tak uciążliwych dla środowiska materiałów, jak polichlorek winylu czy aluminium. Krytycy zwracają też uwagę, że tworzyw sztucznych nie udaje się w zadowalający sposób recyklingować, a obniżona znacznie w stosunku do materiałów wyjściowych jakość recyklatów napotyka ograniczone możliwości ich stosowania. Twierdzą, że w tym obszarze trudno będzie zebrać wyznaczone w rozporządzeniu 80% opakowań z tworzyw sztucznych, z tego wysortować 80% nadających się do wtórnego przerobu i całą tę ilość przetworzyć.

Ze strony ekologów i konsumentów wysuwa się żądania, by kryteria ekologiczne silniej były uwzględniane w systemie dualnym i by wpływały na rodzaj stosowanych materiałów opakowaniowych. Co dotyczy kosztów

systemu, to wprawdzie koszty zbiórki i sortowania wliczane są przez producentów do opłaty licencyjnej pobieranej za prawo używania znaku „zielony punkt", jednakże handel przerzuca je na opakowania bezpośrednie, a tym samym na konsumenta – nabywcę towaru. Koszty te wynoszą przeciętnie 2-3 fenigów od każdej jednostki opakowanej [10].

Dotychczasowe obserwacje potwierdzają wysuwane zastrzeżenia i obawy. Trudności realizacyjne pogłębia ustalenie kosztów związanych z systemem na zbyt niskim poziomie. W rzeczywistości są one aż o 2/3 wyższe. Wszystko to powoduje, że w Niemczech rosną ilości zebranych opakowań, z którymi nie wiadomo co zrobić.

Austria

Od 1 października 1993 r. weszły w Austrii w życie dwa rozporządzenia ministra do spraw środowiska, młodzieży i rodziny dotyczące:

– ograniczenia ilości opakowań i wtórnego przetwarzania odpadów opakowaniowych (Verordnung des Bundesministers für Umwelt, Jugend und Familie über die Vermeidung und Verwertung von Verpackungsabfällen und bestimmten Warenresten – VerpackVO),

– ustalenia celów w zakresie ograniczania ilości opakowań i wtórnego przetwarzania odpadów po opakowaniach na napoje i odpadów po innych opakowaniach [6], [7].

Impulsem do wydania tych rozporządzeń był, podobnie jak w wielu innych krajach OECD, coraz wyraźniej zaostrzający się deficyt wysypisk.

W drugim z przytoczonych rozporządzeń, w odniesieniu do opakowań na napoje określono wyraźnie wskaźniki w przedziale lat 1993-2000, dotyczące ich ponownego napełnienia oraz niezagrażającego środowisku wtórnego przetwarzania, w odniesieniu do ilości wszystkich napełnianych w kraju opakowań. Ilustruje to tabela 2.

W odniesieniu do pozostałych opakowań określono dopuszczalne ilości odpadów nieużytecznych, nie nadających się do recyklingu materiałowego ani termicznego, które w tym samym przedziale czasowym wolno będzie umieszczać na wysypiskach śmieci (tab. 3).

Ilości powyższe mogą ulec zmianie w przypadku podwyższenia produkcji krajowej bazującej tu na roku 1991. W przypadku niedotrzymania ustalonych ilości ujętych w tabelach 2 i 3, minister zarządzi niezbędne przedsięwzięcia dotyczące warunków obrotu oraz dokonywania zwrotu opakowań.

Tabela 2

Wskaźniki ponownego napełniania oraz niezagrażającego środowisku przetwarzania opakowań na napoje (w procentach)

Rodzaj napoju	1993	1994	1997	2000
Woda mineralna, stołowa, sodowa	90	92	94	96
Piwo	90	91	92	94
Napoje orzeźwiające bezalkoholowe łącznie z bezalkoholowymi piwami	80	80	82	83
Soki owocowe, napoje z soków owocowych, nektary	40	45	60	80
Mleko i płynne produkty mleczne	25	40	60	80
Wino	60	65	70	80
Szampan i spirytualia	60	65	70	80

Tabela 3

Ilości nieużytecznych odpadów opakowaniowych, które wolno umieszczać na wysypiskach (w tonach)

Rodzaj tworzywa	1994	1997	2000
Szkło	70 000	54 000	38 000
Tworzywa sztuczne	160 000	103 000	47 000
Papier, karton, tektura	209 000	168 000	127 000
Metale	55 000	36 000	17 000
Tworzywa kompleksowe	81 000	52 000	22 000

Austriackie VerpackVO podobnie jak niemieckie dzieli się na 4 części.

Pierwsza część, najobszerniejsza, obejmuje cel i zakres stosowania rozporządzenia, określenia dotyczące pojęć, obowiązki stron zobligowanych do przestrzegania rozporządzenia, zadania, skład osobowy i tryb działania Komisji do Spraw Opakowań, a także powinności ministra do spraw środowiska w zakresie informowania i edukowania społeczeństwa na temat gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz efektów tej gospodarki.

Druga część reguluje sprawy zbiórki jednorazowych naczyń i sztućców przekazywanych konsumentom wraz z napojami i potrawami.

Trzecia część dotyczy zakazu mieszania odpadów opakowaniowych z innymi odpadami.

Czwarta część obejmuje przepisy przejściowe i postanowienie o wejściu w życie rozporządzenia (w dniu 1 października 1993 r.).

Rozporządzenie ZielVO Verpackabfälle jest stosunkowo krótkie, bez podziału na części. Końcowe jego postanowienie informuje, że z chwilą jego wejścia w życie (1.10.1993), traci moc Rozporządzenie Ministra do Spraw Środowiska, Młodzieży i Rodziny z dnia 19 lipca w sprawie ustalenia celów w zakresie ograniczania ilości opakowań i wtórnego przetwarzania odpadów po opakowaniach na napoje.

*

Niemieckie i austriackie rozporządzenia w sprawie opakowań w wielu punktach zawierają postanowienia zbliżone, chociaż jest w nich także dużo ustaleń nie powtarzających się.

Niemieckie VerpackVO osadzone zostało w obowiązującej tam już wcześniej ustawie o odpadach. W Austrii takiej ustawy nie ma. Rozporządzenia austriackie wydane zostały dwa lata później i z pewnością starano się tu wykorzystać pierwsze obserwacje i doświadczenia niemieckie w tym zakresie. Porównanie obydwóch pozwala dostrzec podobieństwa i różnice.

Obydwa rozporządzenia:

- określają cele i zakres obowiązywania; są tu porównywalne;
- w zbliżony sposób uściślają podstawowe pojęcia istotne z punktu widzenia przestrzegania ich postanowień;
- bardzo dokładnie określają obowiązki producentów i pośredników handlowych w odniesieniu do postępowania z opakowaniami transportowymi, pośrednimi i bezpośrednimi;
- docelowo ustalają wskaźnik, najczęściej 80%, odpadów opakowaniowych kierowanych do różnych form recyklingu, a najwyżej 20% dopuszczają do umieszczania na wysypiskach śmieci, z tym że Niemcy zamierzają osiągnąć to do roku 1995, a Austriacy do roku 2000;
- dopuszczają przerzucanie obowiązku przestrzegania postanowień rozporządzenia na „osoby trzecie" (w RFN na przedsiębiorstwo Duales System Deutschland – DSD, w Austrii na holding Abfall Recycling Austria – ARA).

Ważniejsze różnice rozporządzeń to:

- w Niemczech „osoby trzecie" wprowadziły system oznaczania opakowań bezpośrednich będących przedmiotem ich zainteresowania i dzia-

łań specjalnym znakiem („zielony punkt"), w Austrii nie wprowadzono takiego oznaczenia;
- w rozporządzeniu niemieckim w sposób szczególny oprócz opakowań na napoje potraktowano opakowania na środki piorące i czyszczące oraz na farby dyspersyjne; w rozporządzeniach austriackich tego nie ma;
- w rozporządzeniu austriackim ustanowiono specjalny organ doradczy przy ministrze do spraw środowiska, młodzieży i rodziny w postaci Komisji do Spraw Opakowań; rozporządzenie niemieckie organu takiego nie przewiduje;
- w Austrii do obowiązku zagospodarowywania używanych opakowań włączono również naczynia i sztućce jednorazowego użytku przekazywane konsumentom wraz z napojami i potrawami; rozporządzenie niemieckie tego nie wprowadziło;
- rozporządzenie austriackie nakłada na Ministerstwo do Spraw Środowiska obowiązek informowania społeczeństwa o celach i zasadach racjonalnego gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz o efektach zagospodarowywania odpadów; nie ma tego w rozporządzeniu niemieckim.

Naturalnie oprócz wymienionych tu bardziej rzucających się w oczy zbieżności i różnic w postanowieniach rozporządzeń w sprawie opakowań w Niemczech i w Austrii można by przytoczyć jeszcze inne.

Konieczność zapobieżenia katastrofie ekologicznej, co jest podstawowym celem wprowadzenia regulacji prawnych dotyczących zagospodarowywanie odpadów, wymaga wielu zdecydowanych przedsięwzięć. Regulacje prawne stanowią tylko jedno z nich. Do działań proekologicznych powinni się włączać nie tylko prawnicy i ekolodzy, ale możliwie szerokie rzesze społeczeństwa na różnych wycinkach ich działalności, ludzie, którym stan naszej planety i warunki życia na niej nie są obojętne.

Literatura

[1] Abfallvermeidung & Müllterennung, Unser Wien 1993, Nr 4
[2] **Jansen R.**: Umweltgerechte Verpackungssysteme – Vermeidung und Verwertung von Verpackungsabfällen, VDI-Berichte 1991, Nr 899
[3] Quo vadis Verpackung? Verpackung-Rundschau 1991, Nr 5
[4] Stiftung Warentest: Ratgeber Umwelt, Berlin 1992

[5] Stimmen zur Verpackungverordnung, Verpackung-Rundschau, 1991 Sonderdruck
[6] Verordnung des Bundesministers für Umwelt, Jugend und Familie über die Vermeidung und Verwertung von Verpackungsabfällen und bestimmten Warenresten (VerpackVO). BGBl. für Republik Österreich, Jahrgang 1992, poz. 645 (9.10.1992)
[7] Verordnung des Bundesministers für Umwelt, Jugend und Familie über die Festsetzung von Zielen zur Vermeidung und Verwertung von Abfällen von Getränkeverpackungen und sonstigen Verpackungen. BGBl. für Republik Österreich, Jahrgang 1992, poz. 646 (9.10. 1992)
[8] Verordnung über die Vermeidung von Verpackungsabfällen. BGBl. 36/1991 z 12.06.1991, Bonn 1991
[9] Vogel G.: Aufbau eines Systems zur Sammlung und Verwertung von Verpackungsabfällen in Österreich. Teil A: Feasibility-Studie. Endbericht/Rohfassung, Band 1. Wiedeń, listopad 1992 (maszynopis)
[10] Vogel G.: Die VerpackVO. Handbuch für Multiplikatoren, BMfUJF, Wiedeń 1993
[11] Vogel G.: Umweltschutzoffensive, WIFI, Wiedeń 1993
[12] Żakowska A.: Opakowania a środowisko – wytyczne EWG, Opakowanie 1992, nr 4

New German and Austrian legal regulations on packing management

Summary

Among legal acts on packing management issued in West-European countries, special attention should be paid to Austrian and German regulations. The current legal situation concerning these matters in the above-mentioned countries is discussed. Attention is focussed on the regulations concerning collecting, sorting out and recycling of packages, and also on returnable packages and deposits paid for them. On the basis of annexes to the regulations discussed, a target specification as to the volume of collecting and processing packages is presented. The specification includes the volume of packaging waste which can be placed in the garbage dumps.